

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 3ης Φεβρουαρίου 1999

σχετικά με κρατική ενίσχυση που προτίθεται να χορηγήσει η Γερμανία υπέρ της Graphischer Maschinenbau GmbH, Βερολίνο

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(1999) 327]

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(1999/690/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα προαναφερόμενα άρθρα,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. Διαδικασία:

Με επιστολή της 21ης Ιανουαρίου 1998, η Γερμανία κοινοποίησε στην Επιτροπή την πρόθεσή της να χορηγήσει ενίσχυση αναδιάρθρωσης υπέρ της Graphischer Maschinenbau GmbH, Βερολίνο, (στο εξής GMB). Με επιστολές της 17ης Μαρτίου, της 30ής Απριλίου και της 18ης Ιουνίου 1998, η Επιτροπή έλαβε συμπληρωματικές πληροφορίες.

Με επιστολή της 17ης Αυγούστου 1998, η Επιτροπή ενημέρωσε τη Γερμανία για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ όσον αφορά την εν λόγω ενίσχυση.

Η απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την κίνηση της διαδικασίας δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* ⁽¹⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

Η Επιτροπή δεν έλαβε παρατηρήσεις από ενδιαφερόμενα μέρη.

2. Λεπτομερής περιγραφή των μέτρων

Το ομόσπονδο κράτος του Βερολίνου προσφέρει στην GMB χορήγηση ενίσχυσης αναδιάρθρωσης υπό μορφή επιχορήγησης ύψους 9,31 εκατ. DEM (4,76 εκατ. EUR), κατανεμημένη για την περίοδο από το 1998 έως το 2000. Οι προβλεπόμενες συνολικές δαπάνες για τη διαδικασία αναδιάρθρωσης, οι οποίες περιλαμβάνουν επίσης μέτρα όσον αφορά τις ικανότητες, τη χωροταξική και οργανωτική αναδιάρθρωση της παραγωγής, την αλλαγή τον φάσματος προϊόντων και την αύξηση της καθετοποίησης της παραγωγής, καθώς και τις μέχρι σήμερα και τις αναμενόμενες για τα επόμενα έτη ζημίες, ανέρχονται σε 22,93 εκατ. DEM (11,72 εκατ. EUR).

Η GMB παράγει μηχανικά στοιχεία εκτυπωτικών μηχανών εφημερίδων και έχει την έδρα της στο Βερολίνο-Spandau (Δυτικό), μια ενισχυόμενη περιοχή σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ. Ο αριθμός των εργαζομένων ανέρχεται σήμερα σε 99 (έναντι 144 το 1996). Η GMB είναι θυγατρική της Koenig & Bauer-Albert AG, Würzburg (στο εξής KBA), η οποία ασχολείται κυρίως με την κατασκευή εκτυπωτικών μηχανών. Η KBA αποτελεί μεγάλη επιχείρηση κατά την έννοια της σύστασης της Επιτροπής της 3ης Απριλίου 1996 σχετικά με τον ορισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ⁽²⁾. Για το λόγο αυτό, η GMB πρέπει επίσης να θεωρηθεί ως μεγάλη επιχείρηση, δεδομένου ότι δεν πληροί το κριτήριο της ανεξαρτησίας που προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 3 του παραρτήματος της προαναφερόμενης σύστασης.

⁽¹⁾ ΕΕ C 336 της 4.11.1998, σ. 13.

⁽²⁾ ΕΕ L 107 της 30.4.1996, σ. 4.

Στοιχεία όπως η συνεχής πτωτική τάση στον κύκλο εργασιών και οι ζημιές εκμετάλλευσης που σημειώθηκαν το 1996 και το 1997 καταδεικνύουν σαφώς ότι η επιχείρηση είναι προβληματική. Το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης που κατάρτισε η KBA στις 24 Φεβρουαρίου 1997 και το οποίο ολοκλήρωσε την 1η Σεπτεμβρίου 1997 καλύπτει την περίοδο 1998-2000. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, τα προβλεπόμενα μέτρα πρέπει να επιτρέψουν στην GMB να επιτύχει το βέλτιστο μέγεθος, βελτίωση της οργάνωσης και μείωση των εξόδων, αλλά κυρίως την αναδιάρθρωση της GMB με δικό της δυναμικό παραγωγής εντός του ομίλου KBA για την κατασκευή ειδικών μηχανικών στοιχείων (κυλινδροτριβών) τα οποία μέχρι τώρα αγοράζονταν από τρίτους. Δεδομένου ότι η GMB δεν διαθέτει δικό της τμήμα ανάπτυξης, την κατασκευή και την ανάπτυξη των εν λόγω μηχανικών στοιχείων θα αναλάβει η μητρική εταιρεία στο Würzburg. Η χορήγηση της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης συνδέεται επιπλέον με την υποχρέωση που ανέλαβε η GMB να διατηρήσει τον αριθμό των εργαζομένων σε 99 μέχρι το 2006.

Η KBA θα συμμετάσχει στο σχέδιο αναδιάρθρωσης με ίδιους πόρους ύψους 12,25 εκατ. DEM, αναλαμβάνοντας τόσο τις ζημιές εκμετάλλευσης που σημείωσε η GMB κατά τα προηγούμενα έτη όσο και εκείνες που προβλέπονται για το 1998 και το 1999, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες κοινωνικού σχεδίου για το 1997, οι προβλέψεις για συμψηφισμούς απογραφής και οι δαπάνες που προέκυψαν κατά το μερικό κλείσιμο της επιχείρησης το 1997. Τα μέτρα αναδιάρθρωσης αναμένεται να μειώσουν τις ζημιές το 1998 και το 1999, ενώ για το 2000 προβλέπεται ήδη κέρδος 520 000 DEM. Επιπλέον, από το 2000 προβλέπεται να αυξηθεί ο κύκλος εργασιών σε 36 εκατ. DEM.

Κατά την εξέταση της υπόθεσης βάσει της κοινοποίησης, η Επιτροπή είχε εκφράσει αμφιβολίες σχετικά με το συμβιβασμό της προβλεπόμενης ενίσχυσης με την παρέκκλιση του άρθρου 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ. Σε αυτό το στάδιο της εξέτασης δεν ήταν σαφές, για τους ακόλουθους λόγους, εάν οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση των προβληματικών επιχειρήσεων⁽¹⁾ (στο εξής κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές) θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στην περίπτωση της GMB:

- Η υπόθεση ότι η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα μπορεί να αποκατασταθεί δεν στηρίζεται ικανοποιητικά ούτε στους προσωρινούς ισολογισμούς της GMB έως το έτος 2000 ούτε σε σαφείς προοπτικές πωλήσεων στο σχετικό τομέα.
- Οι προβλεπόμενες δαπάνες για την κατασκευή ειδικών μηχανικών στοιχείων που ανέφερε η KBA στο Würzburg είναι πολύ υψηλές και δεν δικαιολογούνται σε σχέση με τον ετήσιο κύκλο εργασιών της GMB που αναμένεται από το 2000.
- Η μητρική εταιρεία KBA ενδιαφέρεται καταρχήν να παράγονται τα ειδικά μηχανικά στοιχεία στο εσωτερικό του ομίλου, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει ανάγκη πώλησης της τεχνογνωσίας στην GMB, η οποία θα μπορούσε να κατασκευάζει τα νέα προϊόντα βάσει αδειας, όπως ειθίσται στο πλαίσιο ενός ομίλου.
- Δεν υπάρχει κανένα αποδεικτικό στοιχείο που να καταδεικνύει ότι η ανάπτυξη νέων προϊόντων είναι απολύτως απαραίτητη για την αναδιάρθρωση της GMB.
- Η συμβολή της KBA, της μητρικής εταιρείας, συνίσταται κυρίως στην ανάληψη των ζημιών που σημειώθηκαν από το 1996 μέχρι την επίτευξη του νεκρού σημείου εκμετάλλευσης («Break-even») από την GMB το 2000. Ωστόσο, λόγω της

υφιστάμενης σύμβασης ελέγχου και μεταφοράς κερδών, η KBA είναι υποχρεωμένη να αναλάβει τις ζημιές της GMB, γεγονός που σημαίνει ότι οι ζημιές που πραγματοποιήθηκαν πριν από την κοινοποίηση και οι οποίες έχουν ήδη καλυφθεί από την KBA δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές ως συνεισφορά της μητρικής εταιρείας στην αναδιάρθρωση της GMB. Επιπλέον, η σχεδιαζόμενη επιχορήγηση αναδιάρθρωσης ύψους 9,31 εκατ. DEM δεν είναι ανάλογη των επιλέξιμων για ενίσχυση δαπανών και ενδεχομένως δεν αποβαίνει προς όφελος αποκλειστικά μιας προβληματικής επιχείρησης κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, αλλά επίσης και της μητρικής.

3. Παρατηρήσεις των γερμανικών αρχών

Με επιστολή της 25ης Σεπτεμβρίου 1998, η Γερμανία υπέβαλε τις παρατηρήσεις της σχετικά με τους λόγους για την κίνηση της διαδικασίας.

Πριν από την αναδιάρθρωση, η θυγατρική εταιρεία GMB ήταν απλώς ένα εργαστήριο εντός του ομίλου KBA και των διαφόρων εγκαταστάσεων του στο Frankenthal, Radebeul, Trennfeld και Kusel (?). Κανένα από τα προϊόντα δεν κατασκευαζόταν αποκλειστικά στο Βερολίνο, δεδομένου ότι η κατασκευή πραγματοποιείτο και σε άλλες εγκαταστάσεις του ομίλου KBA. Λόγω της επικάλυψης της παραγωγικής ικανότητας εντός του ομίλου KBA, η GMB κατέστη μια επιρρεπής σε κρίσεις επιχείρηση ήδη από το 1993, όταν η ζήτηση στον τομέα των εκτυπωτικών μηχανών μειώθηκε δραστικά. Το πλεονάζον προσωπικό και η μείωση της ζήτησης οδήγησαν σε ολοένα και περισσότερες ζημιές, που έφταναν σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα της GMB. Ήδη το Νοέμβριο του 1996, η μητρική εταιρεία KBA προτίθετο να κλείσει την GMB στις 30 Ιουνίου 1997, αλλά τελικά αποφάσισε να επιτρέψει τη λειτουργία ενός τμήματος των εγκαταστάσεων παραγωγής στο Βερολίνο, ωστόσο, μόνο με την προϋπόθεση να χορηγηθεί κρατική ενίσχυση.

Το σχέδιο αναδιάρθρωσης επικεντρώνεται βασικά στη δημιουργία τεχνικών ικανοτήτων για την κατασκευή ειδικών μηχανικών στοιχείων (κυλινδροτριβών, κυλινδρων ψύξης, κυλινδρων εισαγωγής χαρτιού) εντός του ομίλου KBA. Τα εν λόγω μηχανικά στοιχεία, που συνιστούν ανεξάρτητα δομοστοιχεία κάθε περιστροφικής πρέσας offset, αντιπροσωπεύουν λιγότερο από 10 % της συνολικής τιμής του εκτυπωτικού μηχανήματος. Οι κυλινδροτριβείς, οι κυλινδροί ψύξης και οι κύλινδροι εισαγωγής χαρτιού ανταγωνίζονται άμεσα προϊόντα άλλων εταιρειών, όπως ενδεχομένως και εκείνα που διατίθενται στην αγορά από την KBA.

Προϋπόθεση για την επιτυχία του προγράμματος είναι η διάθεση ανταγωνιστικών, αποδοτικών και καινοτόμων προϊόντων και η ταχεία είσοδός τους στην αγορά. Με τη σημερινή της διάρθρωση, η GMB δεν είναι σε θέση να αναπτύξει βραχυπρόθεσμα τέτοιου είδους προϊόντα. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης προβλέπει επίσης την προσφυγή στις ικανότητες ανάπτυξης και κατασκευής της KBA στο Würzburg, ενώ οι μελλοντικές τροποποιήσεις και προσαρμογές θα πραγματοποιηθούν στο Βερολίνο. Ωστόσο, η Γερμανία τονίζει ότι, ελλείψει των κατάλληλων ικανοτήτων στο Βερολίνο, η ανάπτυξη δραστηριοτήτων που ανελήφθη στο Würzburg θα αποβεί προς όφελος μόνο της GMB ως αυτόνομου κέντρου κέρδους και ανεξάρτητου προμηθευτή των προαναφερόμενων δομοστοιχείων. Από το 1999, η GMB θα παράγει μόνο βελτιωμένα προϊόντα και θα σταματήσει την κατασκευή όλων των προϊόντων που παράγονταν πριν από την αναδιάρθρωση της επιχείρησης.

(1) ΕΕ C 283 της 19.9.1997, σ. 2.

(2) «KBA in Zahlen» (KBA σε αριθμούς), <http://www.kba-print.de>.

Εκτός από τους μέχρι σήμερα υποβληθέντες προσωρινούς λογαριασμούς κερδών και ζημιών έως το 2000, η Γερμανία ανακοίνωσε στο πλαίσιο της διαδικασίας τους προβλεπόμενους ισολογισμούς της GMB για την περίοδο από το 1997 έως το 2000. Τα στοιχεία που περιέχονται στα εν λόγω έγγραφα καταδεικνύουν μικρή μείωση του ισολογισμού στο πλαίσιο μιας γενικά υγιούς οικονομικής κατάστασης.

Για την τεκμηρίωση των υποθέσεων αυτών, η Γερμανία υπέβαλε μελέτες αγοράς για το 1997, το 1998, το 1999 και το 2000 και συγκεκριμένα τα στοιχεία σχετικά με τα μερίδια της παγκόσμιας αγοράς που κατέχουν η KBA και η GMB όσον αφορά περιστροφικές πρέσες offset για εφημερίδες, εκτυπωτικά μηχανήματα offset ρόλων επαγγελματικής χρήσης, περιστροφικά εκτυπωτικά μηχανήματα βαθυτυπίας και κυλινδροτριβείς/εκτυπωτικά μηχανήματα offset ρόλων. Για την GMB, τα στοιχεία αποκαλύπτουν μια σταθερή αύξηση του κύκλου εργασιών στον τομέα των κυλινδροτριβών, που ανέρχεται το 1997 σε 85 εκατ. DEM, το 1998 σε 110 εκατ. DEM, το 1999 σε 140 εκατ. DEM και το 2000 σε 160 εκατ. DEM. Ποσοστιαία, το μερίδιο της GMB στην παραγωγή τον εν λόγω προϊόντος σε ολόκληρο τον όμιλο KBA θα αυξηθεί από 61 % το 1997 σε 74 % το 1998 και από 87,5 % το 1999 σε 90 % το 2000.

Όσον αφορά τις πωλήσεις των δύο άλλων δομοστοιχείων, δηλαδή των κυλινδρών εισαγωγής χαρτιού και των κυλινδρών ψύξης που η GMB θα εξακολουθήσει να παράγει και να τελειοποιεί στη δική της εγκατάσταση, δεν υπάρχουν σχετικές προβλέψεις.

Σχετικά με τις δαπάνες ύψους 6,075 εκατ. DEM για την ανάπτυξη ανταγωνιστικότερων προϊόντων, η Γερμανία θεωρεί αδικαιολόγητες τις ανησυχίες της Επιτροπής όσον αφορά την αναλογία μεταξύ των δαπανών αυτών και του προβλεπόμενου ετήσιου κύκλου εργασιών της GMB που εκτιμάται σε 36 εκατ. DEM από το 2000. Η εμπειρία καταδεικνύει ότι η διάρκεια ζωής νέων προϊόντων είναι συνήθως επταετής. Κατά συνέπεια, οι δαπάνες πρέπει να καταναμηθούν σε αυτό το διάστημα, γεγονός που θα οδηγούσε σε ετήσια επιβάρυνση ύψους 868 000 DEM. Σε σχέση με τον προβλεπόμενο κύκλο εργασιών για το 2000, αυτό θα αντιπροσώπευε μερίδιο 2,4 % ετησίως ή 3,5 % εάν στο προαναφερόμενο ποσό προστεθούν οι δαπάνες της τεχνικής μετατροπής. Τέτοιου είδους αναλογία θεωρείται στο μηχανολογικό κλάδο ως ιδιαίτερα χαμηλή.

Μολονότι μέχρι σήμερα γινόταν λόγος στην Επιτροπή για τη «δημιουργία νέων προϊόντων», οι δραστηριότητες που ασκήθηκαν στο Würzburg δεν συνιστούν ούτε εφαρμοσμένη έρευνα και ανάπτυξη ούτε βιομηχανική βασική έρευνα, σύμφωνα με τον ορισμό που αναφέρεται στο παράρτημα I του κοινοτικού πλαισίου των κρατικών ενισχύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη⁽¹⁾. Η εργασία αυτή, η οποία επικεντρώνεται στη χρησιμοποίηση κυλινδρών τυποποιημένων διαστάσεων για χαρτιά ρόλων διαφορετικού φάρδους καθώς και στη χρησιμοποίηση νέων, αποδοτικότερων και περισσότερο εύχρηστων μηχανικών στοιχείων, βασίζεται στις τεχνικές γνώσεις που διατίθενται εντός του ομίλου KBA.

Ο βασικός ρόλος του προγράμματος αναδιάρθρωσης είναι η μελλοντική αυτόνομη παραγωγική ικανότητα της GMB εντός του ομίλου KBA στον τομέα των κυλινδροτριβών, κυλινδρών εισαγωγής χαρτιού και κυλινδρών ψύξης. Οι δαπάνες για τα νέα αυτά προϊόντα, και ιδίως τους κυλινδροτριβείς, πραγματοποιήθηκαν αποκλειστικά προς όφελος της GMB, η οποία θα αγοράσει τη σχετική τεχνογνωσία από την KBA. Ως προς το ερώτημα εάν η τεχνογνωσία πρέπει να αγοραστεί ή εάν τα νέα προϊόντα πρέπει να παραχθούν βάσει αδειας, η Γερμανία το θεωρεί ασήμαντο και ισχυ-

ρίζεται ότι στη δεύτερη περίπτωση θα πρέπει να υπολογιστεί ένα δικαίωμα αδειας, που θα καλύπτει όλες τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη φάση της ανάπτυξης και κατασκευής και θα λαμβάνει υπόψη μια ρεαλιστική διάρκεια ζωής των προϊόντων. Οι αμφιβολίες που εκφράζονται όσον αφορά τη ρευστότητα της GMB καταρρίπτονται με το επιχείρημα ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν αποσκοπεί στην επίλυση των προβλημάτων ρευστότητας αλλά στη διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης της επιχείρησης.

Όσον αφορά τη συμμετοχή της KBA με ίδιους πόρους και ιδίως την ανάληψη των ζημιών που συσσωρεύτηκαν από το 1996 και το 1997, η υφιστάμενη σύμβαση ελέγχου και μεταφοράς κερδών μεταξύ της KBA και της GMB υποχρεώνει την KBA να αναλάβει τις ζημιές της GMB. Ωστόσο, στη σύμβαση δεν περιέχεται προθεσμία καταγγελίας. Κατά συνέπεια, όταν άρχισαν τα προβλήματα τον Φεβρουάριο του 1996, η KBA θα μπορούσε να προβεί αμέσως σε πρόωγη λύση της σύμβασης. Σ' αυτό προστίθεται το δικαίωμα αξίωσης της ανάληψης των ζημιών την ημερομηνία υποβολής του ισολογισμού. Ο ισολογισμός για το οικονομικό έτος 1996 υποβλήθηκε στις 22 Απριλίου 1997, δηλαδή σαφώς μετά την κατάρτιση του προγράμματος αναδιάρθρωσης στο πλαίσιο της «συμμαχίας για την εργασία» (Bündniss für Arbeit) που υπογράφηκε τον Φεβρουάριο του 1997.

Η Γερμανία θεωρεί σημαντικότερο το ερώτημα γιατί και σε ποια έκταση δημιουργήθηκαν οι ζημιές επιχείρησης από εκείνο που αφορά την υποχρέωση ανάληψης των ζημιών. Εάν η GMB είχε κλείσει στις 30 Ιουνίου 1997, όπως είχε αρχικά προβλεφθεί, γεγονός που θα είχε ως επακόλουθο τη λήξη της σύμβασης ελέγχου και μεταφοράς των κερδών μεταξύ της KBA και της GMB, η KBA δεν θα έπρεπε να επωμιστεί το σύνολο των ζημιών του 1996 και του 1997, δηλαδή τις δαπάνες για τα κοινωνικά μέτρα και το κλείσιμο της επιχείρησης. Ο κύριος όγκος των εξόδων προέκυψε από την αναδιάρθρωση και την περίοδο διακοπής για λόγους αναδιοργάνωσης της παραγωγής. Οι δαπάνες αυτές υπερβαίνουν σημαντικά εκείνες που θα είχαν προκύψει από το προβλεπόμενο κλείσιμο της GMB στις 30 Ιουνίου 1997⁽²⁾.

Κατά την εκτίμηση της προβλεπόμενης ενίσχυσης ύψους 9,31 εκατ. DEM υπέρ της GMB και της αναλογικότητάς της με τις επιλέξιμες για ενίσχυση δαπάνες, θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη τόσο η συμμετοχή της επιχείρησης με ίδιους πόρους όσο και η ειδική κατάσταση του Δυτικού Βερολίνου. Ενόψει της απόφασης να κλείσει η GMB και λαμβάνοντας υπόψη, αφενός, τις σημαντικές δαπάνες αναδιάρθρωσης και, αφετέρου, την ιδιαίτερη περιφερειακή κατάσταση του Δυτικού Βερολίνου και ιδίως την κατάσταση στη βιομηχανία κατεργασίας, η Γερμανία θεωρεί ότι η συμμετοχή της KBA με ίδιους πόρους είναι ανάλογη με τις δαπάνες αναδιάρθρωσης. Επιπλέον, η προτεινόμενη ενίσχυση αναδιάρθρωσης δεν θα αποβεί προς όφελος της ίδιας της KBA. Χωρίς τη συγκατάθεση για να χορηγηθεί μια ενίσχυση αναδιάρθρωσης, η GMB θα είχε κλείσει στις 30 Ιουνίου 1997. Μετά την απόφαση να συνεχιστούν οι δραστηριότητες της GMB παρά τις υψηλότερες ζημιές της, η KBA ανέλαβε σημαντικό κίνδυνο και επωμίστηκε δαπάνες που υπερβαίνουν το ποσό της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης. Η KBA θεωρούσε ότι δεν υπήρχε ανάγκη να διατηρηθεί στο Βερολίνο μια μικρή εγκατάσταση με εξειδικευμένη αρμοδιότητα εντός του ομίλου. Κάθε εγκατάσταση του ομίλου KBA θα μπορούσε να αποκτήσει τις απαραίτητες ικανότητες για την παραγωγή των σχετικών προϊόντων. Επιπλέον, επιλέγοντας αυτή τη λύση, οι απαιτούμενες δαπάνες θα ήταν σημαντικά χαμηλότερες από τα έξοδα αναδιάρθρωσης της GMB.

⁽²⁾ Σύμφωνα με τον ισολογισμό για το 1997, οι δαπάνες για το μερικό κλείσιμο ανέρχονται σε 2,518 εκατ. DEM και οι δαπάνες για τα κοινωνικά μέτρα σε 1,5 εκατ. DEM.

⁽¹⁾ ΕΕ C 45 της 17.2.1996, σ. 5.

Η ασφάλεια της ενίσχυσης υπό μορφή εγγείου χρέους ύψους 9,31 εκατ. DEM είναι επιβεβαιωμένη. Το συμβολαιογραφικό έγγραφο επισυνάπτεται ως αποδεικτικό στοιχείο στην επιστολή της Γερμανίας.

Σύμφωνα με την κοινοποίηση της Γερμανίας, η προβλεπόμενη ενίσχυση αναδιάρθρωσης ελάχιστο μόνο μπορεί να επηρεάσει τις συναλλαγές και δεν νοθεύει τον ανταγωνισμό κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον. Η GMB θα είναι με απόσταση ο μικρότερος προμηθευτής κυλινδροτριβέων. Οι άλλοι προμηθευτές ανήκουν σε διεθνείς και οικονομικά ισχυρούς ομίλους επιχειρήσεων. Η Stork-Contiweb, κύριος ανταγωνιστής στον τομέα των κυλινδροτριβέων, είναι θυγατρική της RWE μέσω της Heidelberger Druckmaschinen AG. Ένας άλλος ανταγωνιστής, η Vits Maschinenbau GmbH, Langenfeld, ανήκει στην Deutsche Babcock AG.

Η χορήγηση της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης θα επέτρεπε στην GMB να δραστηριοποιείται ως ικανός και ανταγωνιστικός προμηθευτής στην αγορά κυλινδροτριβέων, κυλίνδρων εισαγωγής χαρτιού και κυλίνδρων ψύξης. Η παρουσία της GMB στην αγορά θα ενίσχυε τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά, όσον δεν υφίσταται πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα. Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση αναδιάρθρωσης αποσκοπεί στην αποκατάσταση της βιωσιμότητας της GMB και δεν θα δημιουργήσει πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα ούτε στην GMB ούτε στην KBA.

4. Εκτίμηση της ενίσχυσης

Η ενίσχυση αναδιάρθρωσης για την GMB θα χορηγηθεί από κρατικούς πόρους και έχει ως στόχο να διατηρήσει στην αγορά μια προβληματική επιχείρηση. Ενδέχεται επομένως να έχει αρνητικές επιπτώσεις όσον αφορά τη θέση ανταγωνιστών άλλων κρατών μελών στην αγορά εκτυπωτικών μηχανημάτων. Η αγορά αυτή έχει διεθνή χαρακτήρα και οι κοινοτικοί παραγωγοί ανταγωνίζονται μεταξύ τους για την απόκτηση πελατών εντός και εκτός της Κοινοτήτας. Συνεπώς, η εν λόγω κρατική συνδρομή μπορεί να νοθεύσει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, η σχεδιαζόμενη κρατική συνδρομή συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, δεδομένου ότι παρέχει τη δυνατότητα στην αποδέκτρια επιχείρηση να πραγματοποιήσει την αναδιάρθρωση χωρίς να επωμισθεί πλήρως τα έξοδα όπως θα έπραττε κάθε άλλη επιχείρηση σε συνήθεις συνθήκες αγοράς.

Η κρατική ενίσχυση δεν βασίζεται σε εγκριθέν ή υφιστάμενο καθεστώς ενισχύσεων και πρέπει επομένως να κοινοποιηθεί χωριστά, σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ. Οι γερμανικές αρχές τήρησαν την εν λόγω υποχρέωση κοινοποίησης.

Στο άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ ορίζεται καταρχήν ότι οι ενισχύσεις που παρουσιάζουν τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά. Στο άρθρο 92 παράγραφοι 2 και 3 της συνθήκης ΕΚ περιλαμβάνονται οι παρεκκλίσεις στο πλαίσιο των οποίων οι ενισχύσεις δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.

Οι παρεκκλίσεις που περιγράφονται στο άρθρο 92 παράγραφος 2 δεν είναι εφαρμόσιμες στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου ότι δεν πρόκειται για ενίσχυση κοινωνικού χαρακτήρα προς μεμονωμένους καταναλωτές, δεν προορίζεται για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες, ούτε χορηγείται επίσης προς την

οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, οι οποίες θίγονται από τη διαίρεση της Γερμανίας.

Ομοίως, δεν είναι εφαρμόσιμες οι παρεκκλίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α), δεδομένου ότι η ενίσχυση δεν προωθεί την οικονομική ανάπτυξη περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση. Επίσης, δεν μπορεί να εφαρμοστεί η παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο β), δεδομένου ότι η ενίσχυση δεν αποσκοπεί στην προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή στην άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους. Ομοίως, δεν είναι εφαρμόσιμη η παρέκκλιση του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο δ), δεδομένου ότι η ενίσχυση δεν αποσκοπεί στην προώθηση του πολιτισμού και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Οι ενισχύσεις αναδιάρθρωσης δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά μόνο κατά την έννοια της παρέκκλισης που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ, δηλαδή όταν τέτοιου είδους ενισχύσεις συμβάλλουν στην προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, και εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές. Στο πλαίσιο αυτό, η εφαρμογή της παρέκκλισης πρέπει να εξεταστεί βάσει των γενικών προϋποθέσεων και των κατευθυντήριων γραμμών, με τις οποίες η Επιτροπή διατύπωσε ρητά την ερμηνεία της της υπό εξέταση παρέκκλισης.

Η νομική βάση που εφαρμόζεται στην προκειμένη περίπτωση είναι οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, στις οποίες ορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι ενισχύσεις αναδιάρθρωσης δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά. Σύμφωνα με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, η αναδιάρθρωση πρέπει να αποτελεί τμήμα ενός ρεαλιστικού, συνεκτικού και εκτενούς σχεδίου για την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας μιας επιχείρησης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και βάσει ρεαλιστικών υποθέσεων όσον αφορά τους μελλοντικούς όρους λειτουργίας της. Τα σχέδια αναδιάρθρωσης λαμβάνουν ιδίως υπόψη τις περιστάσεις που προκαλούν τις δυσχέρειες της επιχείρησης, την προσφορά και τη ζήτηση στην αγορά των σχετικών προϊόντων καθώς και την προβλεπόμενη εξέλιξη τους και την ιδιαίτερη ισχύ και τις αδυναμίες της επιχείρησης. Καθιστούν δυνατή μια ομαλή μετάβαση της επιχείρησης σε μια μακροπρόθεσμη βιώσιμη νέα διάρθρωση που θα επιτρέψει στην επιχείρηση να λειτουργεί με τους δικούς της πόρους χωρίς την προσφυγή σε περαιτέρω κρατική συνδρομή.

Κατά κανόνα, η αναδιάρθρωση είναι συνώνυμη με την αναδιοργάνωση και τον εξορθολογισμό των δραστηριοτήτων της επιχείρησης σε αποτελεσματικότερη βάση, γεγονός που συνήθως οδηγεί την επιχείρηση να αποχωρήσει από τομείς δραστηριοτήτων που δεν είναι πλέον αποδοτικοί ή προκαλούν ήδη ζημιές, να αναδιαρθρώσει εκείνους τους τομείς δραστηριοτήτων οι οποίοι μπορούν να είναι εκ νέου ανταγωνιστικοί και, ενδεχομένως, να διαφοροποιηθεί στρεφόμενη προς νέες βιώσιμες δραστηριότητες. Η φυσική αναδιάρθρωση πρέπει να συνοδεύεται κατά κανόνα από οικονομική αναδιάρθρωση.

Σύμφωνα με το σημείο 3 των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει εάν η αναδιάρθρωση πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις. Καταρχάς πρέπει να αποκαθιστά τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της επιχείρησης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Δεύτερον, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η ενίσχυση δεν θα οδηγήσει σε αθέμιτη στρέβλωση του ανταγωνισμού. Τρίτον, η ενίσχυση πρέπει να είναι ανάλογη με τις δαπάνες και τα οφέλη της αναδιάρθρωσης. Τέταρτον, το σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να εφαρμοστεί πλήρως και πέμπτον, πρέπει να υποβάλλεται στην Επιτροπή λεπτομερή ετήσια έκθεση, βάσει της οποίας θα ελέγχεται η εφαρμογή, η πρόοδος και η επιτυχία του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

4.1. Αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας

Με επιστολή της 21ης Ιανουαρίου 1998, η Γερμανία υπέβαλε πρόγραμμα αναδιάρθρωσης που κατάρτισε η KBA, προκειμένου να διατηρηθεί η GMB στην αγορά. Με επιστολές της 17ης Μαρτίου και της 30ής Απριλίου 1998, η Γερμανία υπέβαλε νέα έντυπα, ιδίως όσον αφορά λεπτομερείς προσωρινούς λογαριασμούς κερδών και ζημιών και τους ισολογισμούς για τα οικονομικά έτη 1996 και 1997. Στο πλαίσιο της διαδικασίας, η Γερμανία υπέβαλε τους προβλεπόμενους ισολογισμούς για τα έτη από το 1997 έως το 2000. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης λαμβάνει υπόψη τις περιστάσεις που δημιούργησαν τις δυσχέρειες, και συγκεκριμένα το δυσμενές μέγεθος της εκμετάλλευσης και τη δομή των δαπανών, τη μη υγιή οικονομική κατάσταση και την επικάλυψη των παραγωγικών ικανοτήτων εντός του ομίλου KBA για το φάσμα προϊόντων που παρήγαγε η GMB και άλλες εγκαταστάσεις της KBA. Η Επιτροπή αναφέρει καταρχάς ότι ο όμιλος δεσμεύεται να εφαρμόσει το σχέδιο αναδιάρθρωσης.

Για την εξυγίανση της δομής των δαπανών της, η GMB έπρεπε καταρχάς να μειώσει τα έξοδα προσωπικού που το 1996 ανέρχονταν περίπου σε 35 % του κύκλου εργασιών. Κατά τα μέσα του 1997, ως αποτέλεσμα του μερικού κλεισίματος καταργήθηκαν 45 θέσεις εργασίας και το προσωπικό μειώθηκε από 144 άτομα σε 99. Όπως προβλεπόταν στο σχέδιο αναδιάρθρωσης, οι εργαζόμενοι της GMB συμφώνησαν να αποποιηθούν τη μισθολογική αύξηση ύψους 1,5 % που προβλεπόταν με συλλογική σύμβαση εργασίας το 1997 και να αποδεχθούν στο πλαίσιο της «συμμαχίας για την εργασία» (Bündnis für Arbeit) μισθολογικές περικοπές και κοινωνικές παροχές, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα ετήσια διαρκή εξοικονόμηση δαπανών ύψους 150 000 DEM. Από σύγκριση των λογαριασμών κερδών και δαπανών για το 1996 και το 1997, προκύπτει ότι η μείωση των εξόδων προσωπικού ανήλθε συνολικά σε 3,991 εκατ. DEM ή 33 %. Σύμφωνα με τους προσωρινούς ετήσιους λογαριασμούς, στα οικονομικά έτη 1998 και 1999 θα σημειωθεί νέα μείωση των δαπανών ύψους 1,148 εκατ. DEM σε σχέση με το 1997, ενώ για το 2000 αναμένεται περίπου το ίδιο επίπεδο δαπανών όπως για το 1997.

Μειώσεις των δαπανών ύψους περίπου 10 % πρέπει να επιτευχθούν στους τομείς της συναρμολόγησης και της σχεδίασης και κατασκευής μέσω της βελτίωσης της παραγωγικής διαδικασίας και της εποικοδομητικής απλοποίησης. Επίσης, αναμένεται μείωση όσον αφορά τους τόκους και τις λοιπές δαπάνες, ενώ παράλληλα ευνοϊκότερες τιμές αγοράς θα έπρεπε να επιτρέψουν τη μείωση κατά 2 % επιπλέον των δαπανών για τα υλικά. Ωστόσο, οι προσωρινοί λογαριασμοί κερδών και ζημιών για την περίοδο 1997 έως 2000 καταδεικνύουν μια διαρκή αύξηση των δαπανών αυτών που αντιστοιχεί σε αναμενόμενη αύξηση του κύκλου εργασιών. Κατά συνέπεια, η αναδιάρθρωση αναμένεται να επιτευχθεί σε μεγάλο βαθμό

με την ήδη εφαρμοσθείσα μείωση των δαπανών προσωπικού και με βελτιώσεις στην παραγωγική διαδικασία.

Τέλος, η αναδιάρθρωση αφορά την ανάπτυξη βελτιωμένων και καινοτόμων προϊόντων και την ταχεία εισαγωγή τους στην αγορά. Τα προϊόντα αυτά θα παράγονται αποκλειστικά από την GMB, αποφεύγοντας έτσι την παρούσα επικάλυψη της παραγωγικής ικανότητας εντός του ομίλου KBA.

Η οικονομική εξυγίανση της επιχείρησης χρηματοδοτείται καταρχάς από τη μητρική εταιρεία μέσω της ανάληψης των ζημιών της GMB που συσσωρεύθηκαν από το 1996 έως ότου επιτευχθεί το νεκρό σημείο εκμετάλλευσης που αναμένεται για το 2000. Από το έτος αυτό προβλέπεται αύξηση των κερδών κατά 520 000 DEM.

Η Επιτροπή εξέτασε τις προβλέψεις ισολογισμών, τους λογαριασμούς κερδών και ζημιών και τα στοιχεία των ταμειακών εισροών και εκροών που υποβλήθηκαν μέχρι το 2000, προκειμένου να μπορέσει να εκτιμήσει εάν τα μέτρα αναδιάρθρωσης θα αποκαταστήσουν τη βιωσιμότητα της GMB. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι προβλέψεις των λογαριασμών υποβλήθηκαν λεπτομερώς, επισημαίνοντας τις υποθέσεις στις οποίες στηρίζονται. Η εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης απαιτούσε μια πλήρη αναδιοργάνωση της παραγωγής προσανατολισμένη σε σύγχρονες συνθήκες παραγωγής για τους τρεις τύπους των μηχανικών στοιχείων. Πρόσθετα κέρδη παραγωγικότητας αναμένονται στο μέλλον από την καθιέρωση της ομαδικής εργασίας.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το αποφασιστικό μέτρο αναδιάρθρωσης είναι η συγκέντρωση της GMB στην παραγωγή τριών μόνο μηχανικών στοιχείων, δηλαδή κυλινδροτριβών, κυλινδρων ψύξης και κυλινδρων εισαγωγής χαρτιού, και ιδίως στην εισαγωγή τροποποιημένων και ανταγωνιστικότερων κυλινδροτριβών για εκτυπωτική offset ρόλων και για περιστροφικά εκτυπωτικά μηχανήματα βαθυτυπίας, τα οποία παράγονται από την KBA. Η Επιτροπή σημειώνει ότι θα σταματήσει η παραγωγή των μη αποδοτικών προϊόντων. Η διανομή των βελτιωμένων μηχανικών στοιχείων από τη μητρική εταιρεία, σε συνδυασμό με τη μείωση της παραγωγικής ικανότητας για τα στοιχεία αυτά σε άλλες εγκαταστάσεις της KBA, και η ενσωμάτωσή τους στα εκτυπωτικά μηχανήματα της KBA, παρέχει στην GMB αξιόπιστες δυνατότητες πωλήσεων.

Σύμφωνα με στοιχεία που προσκόμισε η Γερμανία, η επιτακτικά ταχεία εισαγωγή στην αγορά των καινοτόμων προϊόντων μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη βοήθεια των υφιστάμενων ικανοτήτων ανάπτυξης και κατασκευής της KBA στο Würzburg.

Για το 1998 η GMB αναμένει αύξηση του κύκλου εργασιών 30,9 %, για το 1999 15,8 % και για το 2000 4,7 %. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η ιδιαίτερα σημαντική αύξηση του κύκλου εργασιών το 1998 έναντι του 1997 οφείλεται στις ζημιές που σημειώθηκαν κατά την περίοδο του μερικού κλεισίματος της εγκατάστασης το 1997 για την αναδιοργάνωση της παραγωγής.

Η Επιτροπή θεωρεί τις εν λόγω υποθέσεις αισιόδοξες, αλλά υλοποιήσιμες. Επιπλέον, διαπιστώνει ότι, όσον αφορά τους τομείς δραστηριοτήτων της KBA και της GMB για τα έτη 1997, 1998, 1999 και 2000, η KBA υπέβαλε λεπτομερή γεωγραφική ανάλυση των κύκλων εργασιών. Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι όσον αφορά τους βελτιωμένους κυλινδροτριβείς το μερίδιο της GMB εντός του ομίλου KBA αυξάνεται σταθερά από 61 % το 1997 σε 90 % το 2000, γεγονός που αντιστοιχεί σε αύξηση του κύκλου εργασιών από 85 εκατ. DEM το 1997 σε 140 εκατ. DEM το 2000.

Ο ισολογισμός της GMB για το 1997 καθώς και οι προβλέψεις ισολογισμών έως το 2000 εξακολουθούν να παρουσιάζουν θετικά ίδια κεφάλαια ύψους 6 εκατ. DEM. Ωστόσο, τα ίδια κεφάλαια παρέμειναν θετικά χάρη στην ανάληψη από τη μητρική εταιρεία των ζημιών της GMB, δυνάμει της υφιστάμενης σύμβασης ελέγχου και μεταφοράς κερδών μεταξύ της KBA και της GMB.

Εκτός από τις δαπάνες για την ανάπτυξη και τη βελτίωση των προϊόντων που θα παράγει η GMB και το κόστος υλοποίησης των αντίστοιχων εγκαταστάσεων παραγωγής για τα εν λόγω μηχανικά στοιχεία στο Βερολίνο και εκτός από τις λοιπές δαπάνες αναδιάρθρωσης, η GMB δεν προβλέπει ούτε στο σχέδιο αναδιάρθρωσης ούτε στις προβλέψεις λογαριασμών μέχρι το 2000 την πραγματοποίηση σημαντικότερων επενδύσεων. Κατά συνέπεια, η GMB θα έπρεπε να είναι σε θέση να βρίσκεται σε υγιή οικονομική κατάσταση το 2000.

Στους ακόλουθους πίνακες συνοψίζονται οι σημαντικότερες πτυχές της ανάλυσης της Επιτροπής:

(1 000 DEM ή EUR)

Λογαριασμοί κερδών και ζημιών	1997 ⁽¹⁾		1998		1999		2000	
	DEM	EUR	DEM	EUR	DEM	EUR	DEM	EUR
Κύκλος εργασιών	22 691	11 602	29 700	15 185	34 400	17 588	36 000	18 407
Δαπάνες προσωπικού	7 968	4 074	6 820	3 487	6 820	3 487	7 400	3 784
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	- 2 744	- 1 403	- 1 383	- 707	- 76	39	620	317
Κέρδη/ζημιές	- 2 839	- 1 452	- 1 484	- 759	- 176	90	520	266

(¹) Κλείσιμο στις 31 Δεκεμβρίου 1997.

(1 000 DEM ή EUR)

Ισολογισμός	1997 ⁽¹⁾		1998		1999		2000	
	DEM	EUR	DEM	EUR	DEM	EUR	DEM	EUR
Ίδια κεφάλαια	6 000	3 068	6 000	3 068	6 000	3 068	6 000	3 068
Υποχρεώσεις	7 382	3 774	7 400	3 784	7 000	3 579	6 500	3 323
Σύνολο ισολογισμού	16 464	8 418	16 500	8 436	16 000	8 181	15 500	7 925

(¹) Κλείσιμο στις 31 Δεκεμβρίου 1997.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προβλέψεις λογαριασμών καταδεικνύουν ότι οι προοπτικές της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της GMB είναι καλές και ότι θα είναι σε θέση να συνεχίσει τις δραστηριότητές της χωρίς πρόσθετες κρατικές ενισχύσεις.

4.2. Πρόληψη αθέμιτων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού συνεπεία της ενίσχυσης

Η Επιτροπή εξέτασε εάν έχουν ληφθεί μέτρα προκειμένου να αμβλυθούν οι αρνητικές επιπτώσεις της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης για τους ανταγωνιστές και εάν η ενίσχυση μπορεί να θεωρηθεί ότι δύναται να τύχει της παρέκκλισης του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ. Καταρχάς, είναι σκόπιμο να σημειωθεί ότι η GMB είναι εγκατεστημένη στο Βερολίνο-Spandau (Δυτικό), μια επιλέξιμη για περιφερειακή ενίσχυση περιοχή σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

Η ενίσχυση αναδιάρθρωσης υπό μορφή επιχορήγησης που χορηγήθηκε από τις αρχές του Βερολίνου μπορεί να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού, δεδομένου ότι η GMB εξακολουθεί να δραστηριοποιείται στην αγορά.

Προκειμένου να εκτιμηθεί εάν στη σχετική αγορά υφίσταται διαρθρωτική πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, η Επιτροπή εξέτασε

τα διαθέσιμα στοιχεία αυτής και την έκθεση σχετικά με την αγορά που υπέβαλε η Γερμανία.

Η αγορά των εκτυπωτικών μηχανημάτων συνδέεται στενά με τον εκδοτικό τομέα και το τυπογραφείο. Ο κλάδος αυτός γνώρισε διαρκή ανάπτυξη μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1980, στη συνέχεια έφτασε στο σημείο κορεσμού του και, από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 γνωρίζει συνεχή μείωση της παραγωγής. Οι παραδοσιακές μορφές πολυγράφησης αναπτύσσονται επίσης σε μια ώριμη αγορά με μέτριο δυναμικό ανάπτυξης. Λόγω της αναγκαιότητας προσαρμογής στην εξέλιξη της τεχνολογίας της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών, που απειλεί την προοπτική του τομέα του τυπογραφείου με βάση το χαρτί, ο κλάδος βρίσκεται σε διαδικασία συνεχούς αναδιάρθρωσης. Η εμφανής κατανάλωση και η παραγωγή στην Κοινότητα, εκφρασμένες σε τρέχουσες τιμές, αυξήθηκαν κατά 67-68 % μεταξύ του 1985 και του 1994. Το 1992, η ανάπτυξη της παγκόσμιας κατανάλωσης παρουσίασε πτώση κατά 1 % περίπου και το 1993 κατά 2,7 %, ενώ το 1994 ανέκαμψε κατά 2 %. Η παραγωγή ακολούθησε παρόμοιες τάσεις, ενώ η φάση ανάκαμψης που διαπιστώθηκε το 1994 τερματίστηκε το 1995 και έκτοτε η παραγωγή παραμένει στάσιμη (¹).

(¹) Πανόραμα της βιομηχανίας της ΕΕ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τόμος 2, 1997.

Σύμφωνα με στοιχεία των γερμανικών αρχών, η ζήτηση στη γερμανική αγορά εκτυπωτικών μηχανημάτων σημείωσε κάμψη μεταξύ του 1993 και του 1995. Κατά την περίοδο αυτή, ο κύκλος εργασιών των τριών κυριότερων παραγωγών μειώθηκε κατά 13 %, με αποτέλεσμα τη μείωση τιμών και την κατάργηση 2 500 θέσεων εργασίας (9,3 %). Ωστόσο, πρόσφατα στοιχεία καταδεικνύουν ότι η παραγωγή στον κλάδο αυτό αυξήθηκε κατά 4,9 % το 1996 έναντι του 1995 και εκ νέου κατά 11,2 % το 1997 έναντι του 1996. Το 1996 το ποσοστό χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας στον τομέα αυτό ανήλθε σε 89,1 % και τον Ιούνιο του 1997 σε 89,4 % (1).

Στις προβλέψεις της για την αγορά όσον αφορά την περίοδο 1998 έως 2000, η ΚΒΑ θεωρεί ότι θα σημειωθεί μια διαρκής αύξηση της παραγωγής στους σχετικούς τομείς της παγκόσμιας αγοράς. Επιπλέον, η Γερμανία αναφέρει ότι στην εν λόγω αγορά δεν υφίσταται πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα.

Σύμφωνα με το σημείο 3.2 (ii) των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, το σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να συμβάλλει, σε βαθμό ανάλογο προς το ποσό της ληφθείσας ενίσχυσης, στην αναδιάρθρωση του σχετικού βιομηχανικού τομέα, μειώνοντας κατά τρόπο αμετάκλητο την παραγωγική ικανότητα ή κλείνοντας την επιχείρηση. Μια μείωση της παραγωγικής ικανότητας ή το κλείσιμο της επιχείρησης θεωρείται αμετάκλητο όταν τα σχετικά πάγια στοιχεία αγχρυστεύονται, καθίστανται οριστικά ακατάλληλα προς παραγωγή στο προηγούμενο επίπεδο ή μετατρέπεται οριστικά η χρήση τους.

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης της GMB βασίζεται καταρχάς σε μια νέα, αποτελεσματικότερη οργάνωση του κύκλου παραγωγής, καθώς και σε τροποποίηση του φάσματος των προϊόντων. Η παραγωγή και η συναρμολόγηση μηχανικών στοιχείων των υφιστάμενων προϊόντων πρόκειται να περιοριστούν ή, εφόσον είναι ζημιόγones, να σταματήσουν. Τα είδη που σταμάτησε να παράγει η GMB θα παράγονται όλο και περισσότερο στις εγκαταστάσεις της μητρικής εταιρείας στο Würzburg και το Frankenthal προκειμένου να αυξηθεί ο βαθμός χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας των δικών τους εγκαταστάσεων.

Επιπλέον, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η GMB θα επικεντρώσει την παραγωγή της σε τρία μόνο μηχανικά στοιχεία, που θα ενσωματωθούν στις εκτυπωτικές μηχανές της ΚΒΑ και επομένως θα αντικαταστήσουν κατά μεγάλο μέρος προϊόντα τα οποία μέχρι σήμερα προμηθεύονταν από εξωτερικούς παραγωγείς. Ο ανταγωνισμός με αυτούς τους παραγωγείς θα εξακολουθήσει, ωστόσο, να υφίσταται. Τα προαναφερόμενα μηχανικά στοιχεία χρησιμοποιούνται σε μηχανήματα εκτυπωτικής offset ρόλων και σε περιστροφικά εκτυπωτικά μηχανήματα βαθυτυπίας και αντιπροσωπεύουν από κοινού λιγότερο από 10 % της συνολικής αξίας ενός εκτυπωτικού μηχανήματος. Η ΚΒΑ εκτιμά ότι στα τμήματα αυτά των εκτυπωτικών μηχανημάτων το μερίδιο αγοράς της παγκοσμίως ανήλθε το 1997 σε 9 % και 20 % αντίστοιχα.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στη σχετική αγορά δεν υφίσταται διαρθρωτική πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα. Διαπιστώνει, εξάλλου, ότι η GMB εγκατέλειψε ορισμένες δραστηριότητες και μείωσε το φάσμα των προϊόντων της. Επιπλέον, οι προβλέψεις του κύκλου εργασιών για τα βελτιωμένα προϊόντα αυξάνονται με τον ίδιο ρυθμό όπως οι προοπτικές πωλήσεων στην παγκόσμια αγορά. Η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη το γεγονός ότι η GMB είναι ο μικρότερος προμηθευτής κυλινδροτριβών και ότι άλλοι προμηθευ-

τές ανήκουν σε διεθνείς και οικονομικά ισχυρούς ομίλους. Σύμφωνα με το σημείο 3.2 (ii) των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή δεν απαιτεί κατά κανόνα τη μείωση της παραγωγικής ικανότητας ως αντίτιμο για τη χορήγηση της ενίσχυσης, εάν σε συγκεκριμένη αγορά της Κοινότητας, στην οποία δραστηριοποιείται ο αποδέκτης της ενίσχυσης, δεν υφίσταται διαρθρωτική πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα.

Επομένως, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας, λόγω του ότι τα μερίδια αγοράς της GMB είναι σχετικά μικρά και η παραγωγή των εν λόγω προϊόντων ανακατανέμεται εντός του ομίλου ΚΒΑ και κατά συνέπεια δεν αυξάνεται η παραγωγική ικανότητα, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι υπάρχει ανάγκη να ληφθούν μέτρα προκειμένου να αμβλυθούν οι αρνητικές επιπτώσεις της ενίσχυσης για τους ανταγωνιστές.

4.3. Ενίσχυση ανάλογα με τις δαπάνες και τα οφέλη της αναδιάρθρωσης

Η Επιτροπή εξέτασε εάν η ενίσχυση περιορίζεται στο ελάχιστο δυνατό που απαιτείται για να καταστεί δυνατή η αναδιάρθρωση της επιχείρησης.

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη ότι η ενίσχυση αναδιάρθρωσης ύψους 9,31 εκατ. DEM συνοδεύεται από σημαντικές συνεισφορές της ΚΒΑ ύψους 12,25 εκατ. DEM για τη διαγραφή των υφιστάμενων ακόμη ζημιών εκμετάλλευσης της GMB που σημειώθηκαν από το 1996 έως ότου επιτευχθεί το 2000 το νεκρό σημείο εκμετάλλευσης.

Καταρχάς, η Επιτροπή συνόψισε την εισφορά των ιδίων πόρων της ΚΒΑ για το σχέδιο αναδιάρθρωσης ως εξής: [.] (*).

Όσον αφορά τους ίδιους πόρους που χορήγησε η ΚΒΑ ως συμβολή της επιχείρησης στο σχέδιο αναδιάρθρωσης, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι ζημιές του 1996 και του 1997 καθώς και οι δαπάνες για το μερικό κλείσιμο κατά τα μέσα του 1997 ύψους 9,091 εκατ. DEM, χρονολογούνται πριν από τις 21 Ιανουαρίου 1998, δηλαδή πριν από την ημερομηνία κοινοποίησης της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης.

Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, λόγω της υφιστάμενης σύμβασης ελέγχου και μεταφοράς κερδών που συνήφθη μεταξύ της ΚΒΑ και της GMB, η ΚΒΑ υποχρεούται να αναλάβει τις ζημιές που κατέγραψε η GMB. Ωστόσο, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η ΚΒΑ θα μπορούσε να είχε καταγγείλει την προαναφερόμενη σύμβαση μετά την έναρξη των προβλημάτων το Φεβρουάριο του 1996, δεδομένου ότι δεν προβλέπεται προθεσμία καταγγελίας. Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι το Νοέμβριο του 1996 η ΚΒΑ είχε προτείνει να κλείσει η GMB στις 30 Ιουνίου 1997, περίπτωση κατά την οποία θα ελύετο πρόωρα η σύμβαση πριν από το κλείσιμο και η GMB δεν θα αξίωνε την ανάληψη των ζημιών εκμετάλλευσης του 1996 και του 1997 ούτε των δαπανών που σχετίζονται με το κλείσιμο.

Η Επιτροπή έλαβε επίσης γνώση της «συμμαχίας για την εργασία» που υπογράφηκε το Φεβρουάριο του 1997 βάσει του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Τέλος, έλαβε υπόψη το γεγονός ότι οι δαπάνες που προέκυψαν το 1997 οφείλονται στην αναδιάρθρωση και στο προσωρινό κλείσιμο της εγκατάστασης λόγω της αναδιοργάνωσης της παραγωγής και της μετατροπής του φάσματος των προϊόντων.

(*) Ορισμένα τμήματα του παρόντος κειμένου διατυπώθηκαν κατά τρόπο που να εξασφαλίζει την τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου. Τα τμήματα αυτά περικλείονται σε αγκύλες και επισημειώνονται με έναν αστερίσκο.

(1) VDMA (Verband Deutscher Maschinen- und Anlagenbau e.V.), 9.7.1998.

Δεδομένου ότι δεν υπήρχε πραγματική υποχρέωση εκ μέρους της ΚΒΑ να αναλάβει τις ζημίες εκμετάλλευσης που σημειώθηκαν το 1996⁽¹⁾ και το 1997, και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι δαπάνες αναδιάρθρωσης υπερβαίνουν τις δαπάνες που θα προέκυπταν από το προβλεπόμενο κλείσιμο της GMB, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ΚΒΑ συνέβαλε στην αναδιάρθρωση της GMB με ποσό ύψους 12,25 εκατ. DEM.

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει το σύνολο των συνεισφορών για την αναδιάρθρωση:

Συνεισφορές για την αναδιάρθρωση	σε 1 000 DEM	σε 1 000 EUR	%
1. Επιχορήγηση του ομόσπονδου κράτους του Βερολίνου = σύνολο κρατικής ενίσχυσης	9 310	4 760	40,6
2. Συνολική συνεισφορά της ΚΒΑ	12 250	6 260	53,4
3. Συνεισφορά GMB/ΚΒΑ	1 370		6,0
Σύνολο 1+2+3	22 930	11 720	100

Επιπλέον, η Επιτροπή συνέκρινε την εισφορά ιδίων πόρων της επιχείρησης με τις εκτιμηθείσες δαπάνες αναδιάρθρωσης, και κατέληξε στον ακόλουθο πίνακα:

(1 000 DEM)

Εκτιμηθείσες δαπάνες	Würzburg	Berlin	Σύνολο
[..] *	[..] *	[..] *	[..] *
Σύνολο (1+2)	4 875	18 055	22 930

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι συνολικές δαπάνες της αναδιάρθρωσης της επιχείρησης ανέρχονται σε 22,93 εκατ. DEM (11,72 εκατ. EUR), εκ των οποίων 12,25 εκατ. DEM διατέθηκαν για την κάλυψη των ζημιών εκμετάλλευσης που ανέλαβε η ΚΒΑ, των δαπανών κοινωνικού σχεδίου και των προβλέψεων και 10,68 εκατ. DEM χρησιμοποιήθηκαν για την εισαγωγή στην αγορά βελτιωμένων προϊόντων και την αναδιοργάνωση της παραγωγής. Η Επιτροπή σημειώνει επίσης τις πιστώσεις που δαπανήθηκαν τόσο στο Βερολίνο όσο και στο Würzburg για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη των νέων προϊόντων, καθώς και για την αναλυτική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων. Τέλος, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η μητρική εταιρεία θα πωλήσει στην GMB την τεχνολογία που δημιουργήθηκε και αναπτύχθηκε στο Würzburg για τα καινοτόμα προϊόντα, ενόψει της αποκλειστικής παραγωγής τους στο Βερολίνο. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εργασίες που πραγματοποιήθηκαν στο Würzburg δεν ανταποκρίνονται ούτε στον ορισμό της εφαρμοσμένης έρευνας και ανάπτυξης ούτε σε εκείνον της βιομηχανικής βασικής έρευνας κατά την έννοια του παραρτήματος I του κοινοτικού πλαισίου των κρατικών ενισχύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη.

Η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη τη λεπτομερή ανάλυση των εξόδων για τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν στο Würzburg καθώς και την εκτενή τεχνική περιγραφή των εν λόγω δραστηριοτήτων και των σχετικών ημερομηνιών που προστέθηκαν στις παρατηρήσεις της Γερμανίας. Διαπιστώνει επίσης ότι οι δαπάνες για την ανάπτυξη των νέων προϊόντων είναι, όπως συνηθίζεται στον τομέα παραγωγής της μηχανολογίας καταναλωτή σε επταετή διάρκεια ζωής, γεγονός που εκφράζεται σε ετήσια επιβάρυνση ύψους 868 000 DEM και αντιστοιχεί, σε σχέση με τον αναμενόμενο κύκλο εργασιών ύψους 36 εκατ. DEM για το 2000, σε μερίδιο 2,4 % ετησίως. Η Επιτροπή σημειώνει τη βεβαίωση της Γερμανίας ότι οι εργασίες της μητρικής εταιρείας, που ανέρχονται συνολικά σε 15 000 ανθρωπόωρες προς 175 DEM (2,625 εκατ. DEM) για την ανάπτυξη και επιπλέον 500 DEM για την παραγωγή του πρωτοτύπου των κυλινδροτριβών (εκτυπωτική offset ρόλων), καθώς και σε 10 000 ανθρωπόωρες προς 175 DEM (1,75 εκατ. DEM) για την κατεργασία και την τυποποίηση του κυλινδροτριβέα (περιστροφικά εκτυπωτικά μηχανήματα βαθυτυπίας), θα αποβούν αποκλειστικά προς όφελος της GMB.

Η Γερμανία δεν υπέβαλε ακριβές χρονοδιάγραμμα που να καταδεικνύει εάν οι δαπάνες ανάπτυξης προέκυψαν μετά την κοινοποίηση της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης. Ωστόσο, η Επιτροπή έλαβε υπόψη ότι η GMB παράγει σε σειρά τον βελτιωμένο κυλινδροτριβέα (τύπος «Pastomat RC») από τα τέλη του 1997, γεγονός που συνέβαλε στην πρώτη εμπορική επιτυχία του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Μπορεί επομένως να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ένα σημαντικό τμήμα των δαπανών ανάπτυξης προέκυψε ήδη πριν από τον Ιανουάριο του 1998.

Επιπλέον, περίπου 80 % των δαπανών για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη των νέων προϊόντων σημειώθηκαν στα τμήματα ανάπτυξης και κατασκευής της μητρικής εταιρείας στο Würzburg (και σύμφωνα με την επιστολή της 25ης Σεπτεμβρίου 1998 στο Frankenthal). Στο πλαίσιο αυτό είναι σκόπιμο να τονιστεί ότι ούτε το Würzburg

(1) Ο ισολογισμός για το 1996 υποβλήθηκε, ως συνήθως, τον Απρίλιο (1997), δηλαδή μετά τη σύναψη της «συμμαχίας για την εργασία» το Φεβρουάριο του 1997 βάσει του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

ούτε το Frankenthal βρίσκονται σε επιλέξιμες περιοχές κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ. Η Επιτροπή γνωρίζει ότι οι ικανότητες της GMB δεν θα επέτρεπαν βραχυπρόθεσμα την ανάπτυξη των απαιτούμενων ανταγωνιστικών και καινοτόμων προϊόντων και ότι η GMB έπρεπε επομένως να προσφύγει στις ικανότητες της KBA. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι η μητρική εταιρεία ενδιαφερόταν σε κάθε περίπτωση να αναπτύσσονται βελτιωμένα μηχανικά στοιχεία για τα εκτυπωτικά μηχανήματά της. Πρέπει επομένως να θεωρηθεί ότι οι αναπτυξιακές δαπάνες ύψους 4,875 εκατ. DEM που προέκυψαν στο Würzburg και στο Frankenthal, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά ένα μεγάλο μέρος πριν από την κοινοποίηση, αποβαίνουν προς όφελος του ομίλου KBA, μολονότι τα βελτιωμένα προϊόντα θα παράγονται από την GMB και θα της παρέχουν το δικό της πεδίο αρμοδιοτήτων εντός του ομίλου KBA. Τέλος, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η τιμή αγοράς που πρέπει να καταβάλει η GMB για την τεχνολογία σχετικά με τα εν λόγω προϊόντα και που σύμφωνα με τις γερμανικές αρχές «υπολογίστηκε κατά τρόπο ώστε να καλύπτει όλες τις δαπάνες που προέκυψαν για την ανάπτυξη και την κατασκευή», αντισταθμίζει μέχρι ορισμένο βαθμό τις δαπάνες ανάπτυξης που ανέλαβε η KBA.

Ο ακόλουθος πίνακας περιέχει το σύνολο των δαπανών που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση και το ποσό των εισφορών από ίδιους πόρους της επιχείρησης, και αντιπαραθέτει τις επιλέξιμες δαπάνες για την ενίσχυση αναδιάρθρωσης έναντι του ποσού της κρατικής ενίσχυσης:

Δαπάνες/Συνεισφορά	Μέτρο	σε 1 000 DEM	Συνεισφορά (%)
1. Δαπάνες	Δαπάνες αναδιάρθρωσης που προέκυψαν στο Βερολίνο	5 805	32
	Ανάληψη των ζημιών, των δαπανών μερικού κλεισίματος, προβλέψεις για συμφηφισμούς απογραφής	12 250	68
Σύνολο επιλέξιμων δαπανών		18 055	100
2. Συνεισφορές	KBA	12 250	
	GMB/KBA	1 370	
Σύνολο ιδίων πόρων		13 620	75}
3. Κρατική ενίσχυση		9 310	52}
Αναπτυξιακές δαπάνες που πρέπει να αφαιρεθούν από την κρατική ενίσχυση		4 875	27
Ποσό επιλέξιμο ως κρατική ενίσχυση		4 435	25

Λαμβάνοντας υπόψη τους ανωτέρω υπολογισμούς, η GMB θα λάβει προφανώς ποσό ύψους 22,93 εκατ. DEM, εκ των οποίων 13,62 εκατ. DEM από ίδιους πόρους και 9,31 εκατ. DEM από κρατικούς πόρους. Προκειμένου να περιοριστούν οι συνεισφορές στο ελάχιστο που απαιτείται για την αναδιάρθρωση της επιχείρησης, από το προβλεπόμενο ποσό της κρατικής ενίσχυσης ύψους 9,31 εκατ. DEM θα έπρεπε να αφαιρεθούν οι αναπτυξιακές δαπάνες ύψους 4,875 εκατ. DEM, δηλαδή το ποσό που υπερβαίνει τις επιλέξιμες δαπάνες αναδιάρθρωσης ύψους 18,055 εκατ. DEM. Η βιωσιμότητα της GMB δεν θα επηρεαστεί από την μείωση αυτή, δεδομένου ότι ένα μεγάλο μέρος των δαπανών έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και η KBA, δηλαδή μια μη προβληματική επιχείρηση, είναι ο κύριος αποδέκτης των δραστηριοτήτων που πραγματοποιήθηκαν στη δική της εγκατάσταση παραγωγής. Κατά την έννοια αυτή, το εν λόγω μέτρο δεν παρέχει πρόσθετο κίνητρο, δεδομένου ότι οι προαναφερόμενες δαπάνες είναι ανεξάρτητες από την αναδιάρθρωση της GMB και το μέτρο συμβάλει στην αναδιάρθρωση του ομίλου KBA.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί μόνο το ποσό των 4,435 εκατ. DEM ως το ελάχιστο απαιτούμενο ακόμη και σε σχέση με τις επιλέξιμες δαπάνες αναδιάρθρωσης ύψους 18,055 εκατ. DEM και με τη συνεισφορά από ίδιους πόρους ύψους 13,62 εκατ. DEM.

4.4. Πλήρης εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης και τήρηση των όρων

Σύμφωνα με το σημείο 3.2 (iv) των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών, η επιχείρηση πρέπει να εφαρμόσει πλήρως το σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο υποβλήθηκε στην Επιτροπή και να εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην απόφαση της Επιτροπής.

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η ενίσχυση αναδιάρθρωσης χορηγείται για τριετή περίοδο (1998-2000) και ότι οι πληρωμές θα κατανεμηθούν καθόλη τη διάρκεια της περιόδου. Διαπιστώνει εξάλλου ότι η προβλεπόμενη επιχορήγηση πρέπει να επιστραφεί σε περίπτωση κατά την οποία δεν εφαρμοστούν πλήρως τα μέτρα αναδιάρθρωσης. Η Επιτροπή πληροφορήθηκε επίσης ότι η GMB είναι δεσμευμένη με έγγαιο χρέος ύψους 9,31 εκατ. DEM σύμφωνα με τη συμβολαιογραφική πράξη αριθ. 568/1997 της 13ης Νοεμβρίου 1997.

4.5. Παρακολούθηση και ετήσια έκθεση

Η Επιτροπή σημείωσε ότι η Γερμανία θα υποβάλει ετήσιες εκθέσεις.

5. Συμπεράσματα

Η Γερμανία κοινοποίησε την προβλεπόμενη κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και επομένως τήρησε την υποχρέωσή της για χωριστή κοινοποίηση σε περίπτωση έλλειψης εγκριθέντος καθεστώτος ενισχύσεων. Η Επιτροπή διαπιστώνει επίσης ότι είναι η πρώτη φορά που η GMB, μια προβληματική επιχείρηση, υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση ενίσχυσης αναδιάρθρωσης.

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη ότι η προβλεπόμενη κρατική ενίσχυση υπό μορφή επιχορήγησης πληροί εν μέρει τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις προβληματικές επιχειρήσεις, και ιδίως στο μέτρο που η ενίσχυση αναδιάρθρωσης αποκαθιστά εντός εύλογου χρονικού διαστήματος τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της επιχείρησης και προλαμβάνει αθέμιτες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Ωστόσο, η ενίσχυση υπερβαίνει το ελάχιστο απαιτούμενο όριο για την αναδιάρθρωση της επιχείρησης, καθόσον η προβλεπόμενη επιχορήγηση υπερβαίνει τις επιλέξιμες δαπάνες κατά 4,875 εκατ. DEM. Η Επιτροπή θεωρεί ότι μόνο στην περίπτωση επιχορήγησης ύψους 4,435 εκατ. DEM αντί 9,31 εκατ. DEM πληρούνται οι προϋποθέσεις που περιέχονται στο σημείο 3.2 (iii) των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών.

Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων συμβάλλουν στην προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, και δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον. Η ενίσχυση συμβιβάζεται, επομένως, με την κοινή αγορά κατά το προαναφερόμενο ποσό.

Κατά συνέπεια, επιτρέπεται στη Γερμανία να θέσει στη διάθεση της GMB ενίσχυση ύψους 4,435 εκατ. DEM (2,268 εκατ. EUR),

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κρατική ενίσχυση που προτίθεται να χορηγήσει η Γερμανία υπέρ της επιχείρησης Graphischer Maschinenbau GmbH, Βερολίνο, υπό μορφή επιχορήγησης ύψους 9,31 εκατ. DEM, συμβιβάζεται με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συμφωνίας για τον ΕΟΧ μόνο για το ποσό των 4,435 εκατ. DEM.

Το ποσό της προβλεπόμενης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 4,435 εκατ. DEM δεν δύναται να χορηγηθεί.

Άρθρο 2

Η Γερμανία θα υποβάλλει στην Επιτροπή λεπτομερείς ετήσιες εκθέσεις, προκειμένου να αποδεικνύει την ορθή εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Άρθρο 3

Η Γερμανία θα ενημερώσει την Επιτροπή εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί προς αυτήν.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Βρυξέλλες, 3 Φεβρουαρίου 1999.

Για την Επιτροπή
Karel VAN MIERT
Μέλος της Επιτροπής